

SENJA
KOMMUNE

Veteranplan

2023–2027

Kommunal handlingsplan
for anerkjennelse, ivaretagelse og
oppfølging av våre
veteraner og deres familier

Vedtatt av Senja kommunestyre

08.02.2024

I sak 5/2024

Forord fra ordfører

Som ordfører i Senja er jeg glad for at det er utarbeidet en «Kommunal handlingsplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av våre veteraner og deres familier». Veteranplanen er en anerkjennelse av at Senja kommune har et ansvar for oppfølging av veteraner fra internasjonale operasjoner.

Geir-Inge Sivertsen

Denne handlingsplanen er hjemlet i St.meld. nr. 34 (2008–2009) «Fra vernepliktig til veteran», samt regjeringens handlingsplan (2011–2013) og Regjeringens oppfølgingsplan (2014) som konkluderte med at «*det bør legges til rette for bedre samhandling og utvikling av lokale tiltak for oppfølging og ivaretagelse av personell som har vært i internasjonal tjeneste. Kommunene er der oppfordret til å utarbeide kommunale eller interkommunale veteranplaner*». Denne kommunale handlingsplanen er Senja kommune sitt svar på denne oppfordringen.

Den 8. mai 1945 vil for alltid være en dato som står som en av de viktigste i norsk historie. Etter fem år med konflikt og krig seiret de allierte da den tyske hæren overga seg, og 2. verdenskrig var over. Det har etter 1945 vært omfattende [norsk](#) militær deltagelse, beordret av norske myndigheter, i militære operasjoner utenfor Norges grenser. Mange av operasjonene, særlig før slutten på [den kalde krigen](#), gjelder deltagelse i [FNs fredsbevarende styrker](#). Etter den kalde krigen omfatter norsk deltagelse i utenlandsoperasjoner også militære operasjoner foretatt av [NATO](#), EU, eller i koalisjoner ledet av [USA](#).

Uansett om dette gjelder operasjoner i Midtøsten, i Afghanistan, Afrika, Libanon eller på Balkan for å nevne noen, så er fellesnevneren at kampen har stått for fred, frihet og stabilitet for medmennesker som bor i disse områdene. Mange som har bodd- eller bor i Senja kommune har deltatt i disse operasjonene. Også de som har gjort sin militære tjeneste i Norge i fredstid har også hver på sin måte en anerkjennelse og ære for at man har sikret frihet og stabilitet i omskiftelige politiske omgivelser i verden rundt oss.

Regjeringen besluttet å innføre veterandagen i 2010. Veterandagen skal være en norsk merkedag for å styrke anerkjennelsen av innsatsen til militære [veteraner](#). På samme måte er altså denne veteranplanen en anerkjennelse av oppmerksomhet, takknemlighet og respekt for den innsatsen som er gjort på vegne av Norge i fredens tjeneste. Senja kommune tar med dette et særskilt ansvar for at også kommunen har en naturlig oppfølging av våre veteraner. Som ordfører i Senja vil jeg derfor framheve alle kommunens veteraner, og takke for innsatsen dere alle har lagt ned for Norge, for å sikre fred, frihet og demokrati. Dette være seg innenfor landets grenser, så vel som i utlandet, så vel i fredstid som i krigstid.

Avslutningsvis vil jeg takke alle som har bidratt til at denne veteranplanen er utarbeidet.

Finnsnes 16.01.2024

A handwritten signature in black ink that reads "Geir-Inge Sivertsen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Innhold

Forord fra ordfører	1
Innledning	3
Bakgrunn	3
Grunnlag	3
Veteranplanens utforming og omfang	4
Veteranbegrepet	4
Nasjonale føringer etter 2014	5
Veteranplanen – Målsetting	6
Anerkjennelse	6
Ivaretagelse	7
Oppfølging	8
Økonomi	9
Referanser	9
Definisjoner og ord og uttrykk	10
Stressmestringsteam/Forsvarets sanitet (FSAN):	10
Forsvarets veteran tjeneste	10
Deployering	10
Mellomlanding	10
Redeployering	10
Bufetat – familievernet	11
NAV – Folketrygdloven	11
Statens pensjonskasse (SPK)	11
Helsedirektoratet	11
PPT	11
Relevante lokale/regionale aktører utenfor kommunene	11

Innledning

Senja kommune har en lang og stolt historie med veteraner. Mer enn 200 innbyggere fra Senja kommune deltok i fjellkrigen i 1940 og kampen om Narvik. I kampene om Narvik deltok også mange sivile fiskeskøyter fra kommunen i troppettransport og ammunisjonsetterforsyning under selve angrepet. Mange ofret sine liv i disse kampene under fjellkrigen, som i Svensgruntragedien utenfor Senja i 1943, samt krigsseilere og andre helter fra denne perioden. Dette er den historiske grunnmuren vår handlingsplan for veteraner bygger på.

Allerede i 1947 fikk vi de første veteraner fra Tysklandsbrigaden. Fram mot nåtid har innbyggere tjenestegjort i internasjonale operasjoner og som FN-observatører i flere deler av verden. De aller fleste veteranene som ikke har gått ut av tiden lever i beste velgående i kommunen vår i dag.

Senja kommune ønsker å være en god kommune å bo i for alle veteraner som har vært i internasjonale- så vel som nasjonale operasjoner.

Bakgrunn

Siden slutten av 2. verdenskrig har hvert årskull av våre vernepliktige, samt utdannet befal vært og er det nasjonale forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier. Til daglig deltar befal og soldater i nasjonale-, så vel som i internasjonale operasjoner, og FN-observatører.

Siden 1947 har Norge deltatt i over 100 internasjonale operasjoner i 40 land og i fire verdensdeler med over 120 000 menn og kvinner. Fra Tysklandsbrigaden via operasjonen i Midt - Østen, på Balkan og til Afghanistan. I Afrika har Norge også bidratt i operasjoner. Mest kjent er operasjoner i Sudan, Mali, Kongo og Libya. Norge deltar kontinuerlig i nasjonale- og internasjonale operasjoner i en eller annen form, samt utstasjoneringer av observatører, hovedsakelig for FN.

Grunnlag

Senja kommune er den største kommunen i Midt-Troms og et naturlig senter og motor i regionen. Kommunen har i sin nærhet militære avdelinger fra både Luftforsvaret og Hæren. I kommunen bor det tjenestegjørende befal/sivile fra disse avdelingene.

Antall bosatte veteraner fra internasjonale operasjoner i Senja kommune som ikke er i tjeneste, er registrert til rundt 140 personer. Dette tallet omfatter ikke våre eldste veteraner fra perioden 1947-1977 (før UNIFIL/Libanon). Tallene kan være noe usikre. Det er en utfordring å oppnå kontakt med de veteraner som har vært deployert til internasjonale operasjoner og ikke er i tjeneste lengre, men som bor i kommunen. Det bor mange veteraner fra nasjonale operasjoner i kommunen.

Ivaretagelsen og oppfølgingen av veteraner fra internasjonale operasjoner er et samfunnsansvar for alle sektorer på alle nivå, men vil over tid spesielt ligge hos den enkelte veterans hjemkommune.

I 2009 kom St. meld. nr. 34 (2008-2009) «Fra vernepliktig til veteran» som skulle bidra til å skape større forståelse i samfunnet for veteranenes oppdrag, situasjon og behov. Regjeringens handlingsplan (2011-2013) «I tjeneste for Norge» og Regjeringens oppfølgingsplan (2014)

konkretiserte og videreførte dette arbeidet. Tiltak 14 i Regjeringens oppfølgingsplan (2014) slår fast følgende:

«Det bør legges til rette for bedre samhandling og utvikling av lokale tiltak for oppfølging og ivaretagelse av personell som har vært i internasjonal tjeneste. Kommunene oppfordres til å utarbeide kommunale eller interkommunale veteranplaner».

Veteranplanens utforming og omfang

Planprosessen har vært kort, men har inkludert politisk og administrativ ledelse i kommunen. Prosessen er ledet av pensjonert offiser med erfaring fra både internasjonale og nasjonale operasjoner. Veteranorganisasjoner har bidratt med verdifull kompetanse.

Denne handlingsplanen skal dekke det ansvar kommunen er pålagt i lov og forskrifter.

Planen regulerer alle forhold som er nødvendig for å kunne etablere kommunale tiltak tilpasset de veteraner som bor i kommunen og er i tjeneste samt de som ikke lengre er det.

Planen omfatter også veteraner fra utenriks- og justissektoren.

Veteranbegrepet

Stortingsmelding nr 34 (2008-2009) definerer veteraner som: «personell som på vegne av den norske stat har deltatt i en militær operasjon». Den tilkjenner at hovedgruppen har sin erfaring fra operasjoner i utlandet. Den andre gruppen er personell som har deltatt eller vil delta i operasjoner på norsk territorium.

Det har vært uklarheter rundt «veteranbegrepet» spesielt for de som kun har nasjonal tjeneste og hvordan anerkjennelse for disse skal synliggjøres.

I stortingsmelding nr 15 (2019-2020) «også vi når det blir krevet – veteraner i vår tid», også kalt veteranmeldingen, blir begrepet «veteran» gjennomgående brukt om personell som har deltatt i internasjonale operasjoner.

Dette har medført at personell med kun nasjonal tjeneste ikke føler seg inkludert i begrepet «veteran».

Forsvarssjefen har i kronikk i Forsvarets Forum 20 mai 2021 tatt til orde for å utvide veteranbegrepet slik at det på en klar, enkel måte beskriver våre veteraner slik:

«I veteranbegrepet vil jeg legge til alle kvinner og menn som hver dag har forsvart våre verdier og vår frihet både hjemme og ute, men som ikke faller inn i kategorien veteraner fra 2. verdenskrig eller veteraner fra internasjonale operasjoner.»

Dette er en enkel definisjon som også vår kommune legger til grunn for denne planen.

Forsvarsloven av 2016 fastslår at det er personell fra internasjonale operasjoner skal omfattes av forsvarrets oppfølgingsprogram. Forsvaret har et særlig ansvar for at de som gjør tjeneste i internasjonale operasjoner, og deres familier/pårørende blir godt ivaretatt før, under og etter selve

operasjonen. Oppfølgingen gjelder i ett år etter endt tjeneste. Forsvaret skal bidra til at den enkelte får en god overgang til kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Denne loven tilkjenner også at staten har et erstatningsansvar dersom veteranen blir påført personskade under internasjonale operasjoner, herunder også psykiske belastningsskader.

Det er viktig at befall/sivile som har erfaring fra nasjonale operasjoner og som bor i Senja kommune, blir omfattet av veteranbegrepet.

Dette betyr at for Senja kommune vil veteranbegrepet omfatter veteraner fra både internasjonale så vel som nasjonale operasjoner hva tiltak under anerkjennelse i denne planen omfatter, mens tiltakene som omhandler, ivaretagelse og oppfølging omfatter de veteraner som har deltatt i internasjonale operasjoner, samt deres familier/pårørende.

Nasjonale føringer etter 2014

Stortingsmelding 15 understreker:

«Dagens tjenestegjørende veteraner er relativt unge, grundig selektert, godt utdannet og trent i sin rolle. De har et varig og nært forhold til sin avdeling. Deres behov for ivaretagelse er annerledes enn de som avslutter sitt ansettelsesforhold til Forsvaret umiddelbart etter internasjonal tjeneste.

For mange er det viktig at familien hjemme blir godt ivaretatt. For at de skal kunne fortsette å reise ut i internasjonale operasjoner, er de avhengige av å vite at familien hjemme har det bra og blir godt ivaretatt.

Regjeringen mener det er riktig at tyngden i det tverrsektorielle samarbeidet ligger på det regionale og kommunale nivået.

Samarbeidet med veteranorganisasjonene vil fortsatt være viktig lokalt, regionalt og nasjonalt.

Fastleger og annet helsepersonell kan få veiledning om hvordan de kan bistå og eventuelt henvise den enkelte videre til rett instans. Disse mulighetene skal gjøres bedre kjent.

Kompetansen ved familievernkontoret på Hamar skal i større grad komme de øvrige familievernkontorene i landet til nytte.

Regjeringen vil videreføre samarbeidet mellom Forsvaret, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og Barne-, ungdoms og familieetaten (Bufetat) for å sette ytterligere fokus på viktigheten av forebygging og en helhetlig tilnærming til forhold som kan hjelpe barn til å håndtere situasjonen når mor eller far reiser ut i internasjonale operasjoner.

En skal også se på andre måter å styrke den regionale kompetansen på, for eksempel gjennom å gi de regionale helse foretakene i oppdrag å etablere en ordning med regionale veterankontakter.»

I Hurdalsplattformen legger regjeringen vekt på å ta bedre vare på veteranene før-, under- og etter deployering, med spesiell vekt på helsemessig og sosial oppfølging, økonomisk sikkerhet og pårørende. I tillegg vil regjeringen sørge for at samfunnet i større grad nyttiggjør seg av den viktige kompetansen til veteranene.

Av den grunn har regjeringen besluttet at det skal utarbeides en ny og styrket tverrsektoriell tiltaksplan for veteranarbeidet.

Veteranplanen – Målsetting

Den overordnede målsettingen for Senja kommune er å lage en handlingsplan med tiltak som gir alle veteraner den anerkjennelse og respekt de så rettmessig fortjener, og den ivaretagelse og oppfølging som veteranene fra internasjonale operasjoner og familiene deres/pårørende har behov for. Kommunens involverte i veteranarbeidet skal møte dem med kompetanse og forståelse for de spesielle utfordringer de kan være utsatt for.

Anerkjennelse

Med anerkjennelse menes det at samfunnet viser veteranene oppmerksomhet, takknemlighet og ikke minst respekt for den innsatsen de har gjort på vegne av Norge i fredens tjeneste. Det offentlige Norge har et særskilt ansvar for dette, og på lokalt nivå vil kommunene ha en naturlig rolle.

Tiltak

Tiltak	Beskrivelse	Ansvar
8. mai	Kommunen vil selv arrangere 8. mai med kransnedleggelse ved veteranmonumentet, samt invitere kommunens veteraner med familie til veteranlunsj.	Ordfører. I samarbeid med veteranorganisasjoner
FN dagen	Kommunen i samarbeid med veteranorganisasjoner legger opp til orienteringer i kommunens skoler iht. undervisningsplanene	Rådmann. I samarbeid med veteranorganisasjoner
Andre markeringer (merkedager, festligheter)	Kommunen vurderer ved kommunale arrangement å	Ordfører/rådmann i samarbeid med veteranorganisasjoner

	invitere veteraner med sine familier der det er naturlig.	
Nyttiggjøre seg veteraners kompetanse og erfaringer	Kommunen vil nyttiggjøre seg veteraners kompetanse og erfaringer i sin planlegging (f.eks beredskaps-/katastrofeplaner ol)	Rådmann / Veteranorganisasjoner
Etablere et treffsted for veteraner	I samarbeid med lokale ideelle organisasjoner, veteranorganisasjonene og evt lokalt næringsliv, etablere et treffsted for kommunens veteraner	Ordfører i samarbeid med lokale ideelle organisasjoner, veteranorganisasjoner og evt lokalt næringsliv

Ivaretagelse

Kommunene er ansvarlige for at personer som er bosatt i kommunen skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. I likhet med den øvrige befolkningen, kan veteraner også oppleve å ha psykiske og fysiske helseutfordringer. For fastleger og ansatte i kommunens tjenester vil det være viktig å vite at årsaken til fysiske og psykiske helseplager, både hos veteranen selv og familiemedlemmer, kan være symptomer på belastninger tilknyttet deltakelse i internasjonale operasjoner.

Forebygging og kompetanseheving vil være viktige nøkkelfaktorer i dette arbeidet.

Tiltak

Tiltak	Beskrivelse	Ansvar
Boken «Håndbok i militærpsykiatri	Tildeles alle fastleger	Rådmann
Kurs for helsepersonell	Det er utarbeidet meritterende kurs for leger og psykologer. Kommunen administrerer disse kursene som kan bestilles direkte fra RVTS i kommunens helseregion. (Samarbeid nabo-kommuner)	Rådmann
Interkommunale fagdager	Regelmessig kompetanseheving av aktører som kan komme i kontakt med veteraner og deres familier/barn: personell i skole, barnehage og på helsestasjon, barnevern, fastleger og helsesykepleiertjenester i førstelinjen.	Rådmann
Sikre at alt helsepersonell har tilgang på relevant informasjon om veteraner	E-læring om veteraner, som gir en god grunnkompetanse om veteraner, deres familier og potensielle utfordringer (kurset ligger på forsvaret.no)	Rådmann

Systematisere samhandling med samarbeidspartnere	Videreutvikle samhandlingen av veteraner og deres familie med familievernkontor, lokalt NAV, barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) og Psykiatrisk senter Midt Troms (DPS).	Rådmann
--	---	---------

Oppfølging

De fleste veteraner klarer seg bra etter endt tjeneste i internasjonale operasjoner, og rapporterer at det har vært en nyttig erfaring som har gitt nye perspektiver og impulser.

Enkelte veteraner opplever også at de vil trenge oppfølging som følge av psykiske eller fysiske helseplager som følge av tjenesten i internasjonale operasjoner.

I de tilfeller der veteraner har fått problemer som følge av sin utenlandstjeneste, vil dette også kunne få følger for deres familie og pårørende. Problematikken kan være kompleks og kreve involvering av flere offentlige instanser.

Tiltak

Tiltak	Beskrivelse	Ansvar
Før/under og etter deployering av avdelinger/personell	Etablere faste rutiner slik at kommunen kan bidra til god forebygging så som familiedag før utreise, samt oppfølging gjennom deployeringen og etter hjemkomst for både veteranen og dens familie/pårørende	Ordfører/Rådmann Deployert avdeling i Forsvaret
Veteraners overgang til det sivile hjelpeapparat	Kommunen vil sikre en god samhandling rundt veteraner som overføres fra Forsvarets helseoppfølging (ett år etter hjemkomst) og til det sivile helsevesen. Dette ved behov.	Rådmann
Samhandling med veteraner	Kommunen vil etablere og utvikle faste møter mellom kommunen de lokale veteranorganisasjonene og andre relevante bidragsytere til veteranarbeidet. Veteraner/familier inviteres.	Rådmann
Etablere veterankontakt	Veterankontakten kan fungere som en kontaktperson for veteraner, deres pårørende og eksterne aktører på veteranområdet, og kan følge opp kommunens forpliktelser gjennom tiltakene i veteranplanen.	Rådmann
Veteranside på kommunens hjemmeside	Kommunen oppretter en egen fane og veteranside på kommunens hjemmeside, slik at veteranene kan få oversikt over nødvendig	Rådmann

	informasjon på ett sted. Etablere egen mailadresse for veteraner: veteran@Senja.kommune.no	
--	---	--

Økonomi

Noen av tiltakene må det knyttes ressurser til. Det tiltaket som er viktig, er å etablere en veterankontakt. Det er flere muligheter, noe som krever varierende grad av ressurser, avhengig av kommunens valg av løsning.

De øvrige tiltak som vil ha et visst ressurspådrag er regelmessige oppdateringen av eget personell innenfor veteranarbeidet, (frikjøp etc)

Det å etablere en møteplass for veteraner kan være et spleiselag med veteranorganisasjonene evt frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv, avhengig av hvilke avtaler som inngås.

Tiltakene i planen integreres i kommunens øvrige drift og forankres i økonomi -, handlingsplaner og årlige budsjetter.

Evaluering og revisjon av planen

Veteranområdet er i stadig utvikling, og for å sikre at veteranplanen oppnår ønsket effekt og treffe med tiltakene, er det viktig med en forpliktende evaluering og revidering av planen.

Tiltakene i planen vil evalueres årlig, og planen som helhet vil revideres etter fire år.

Referanser

- a. St.meld. nr. 34 (2008–2009) «Fra vernepliktig til veteran» Om ivaretagelse av personell før, under og etter deltakelse i internasjonale operasjoner
- b. I tjeneste for Norge- Regjeringens handlingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste (2011)
- c. Med Norge-for fred – 1945–2012-Norsk deltakelse i internasjonale militære orerasjoner (2012)
- d. Riksrevisjonens undersøkelse av ivaretagelse av veteraner fra internasjonale operasjoner
- e. Tor Morten Normann: Veteraners levekår – Forsvars-og politipersonell som har deltatt i internasjonale operasjoner (2013)
- f. I tjeneste for Norge- Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste (2014)A
- g. Sluttrapport Pilotprosjekt Østerdalen- 12 aug 2014
- h. St.meld. nr 15 (2019–2020), «også vi når det blir krevet- veteraner i vår tid»
- i. Afghanistan-undersøkelsen 2020- «veteraners erfaringer, helse og livskvalitet etter tjeneste i Afghanistan 2001–2020)
- j. Diverse lover og forskrifter, herunder Helse- og omsorgsloven, Opplæringsloven, Lov om personell i Forsvaret av 02.07.2004, §12a, med forskrifter, lov om sosiale tjenester i NAV, Folketrygdloven.

Definisjoner og ord og uttrykk

Stressmestringsteam/Forsvarets sanitet (FSAN):

Forsvaret har 6 stressmestringsteam som er spredt ut over landet. Stressmestringsteamene driver med psykologisk oppfølging og behandling av Forsvarets ansatte og i noen tilfeller også deres familier. Stressmestringsteamene forbereder soldatene psykologisk på tjenesten i utlandet, besøker dem i misjonsområdet og har psykologisk debrief av dem når de kommer hjem, (mellomlanding) og 6-12 mnd. etter endt tjeneste.

Som en av seks Stressmestringsteam (SMT) i Norge, holder SMT Nord til på Bardufoss. De har stor kompetanse på veteranen, hvilke forberedelser som gjøres hjemme før de reiser på operasjoner ute. De besøker og har samtaler med veteranen i operasjonsområdet, de debriefer veteranen på sine opplevelser etter at operasjonen er avsluttet og de følger opp veteranen om det skulle være noe behov for det i etterkant av operasjonen. Tilbudet deres om oppfølging FØR-UNDER-ETTER gjelder også for veteranens familie, da mer behovsstyrt og ikke inne i et fast system.

Forsvarets veteran tjeneste

Jobber med anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner fra internasjonale operasjoner. Gjennom kunnskap om operasjoner og kunnskap om veteraner forbedres stadig Forsvarets oppfølging av veteranene.

Forsvarets veteran tjeneste samarbeider også med veteranorganisasjonene og en rekke andre aktører for å øke befolkningens kunnskap om veteraner og den innsatsen de har gjort, og gjøre tilbudene til veteraner og veteranfamilier bedre kjent. Veteran tjenesten driver Forsvarets veteransenter, et tilbud til alle Forsvarets veteraner og deres familier. I tillegg forvaltes dekorasjoner av Forsvarets veteran tjeneste.

Deployering

Når noen reiser ut på oppdrag i utlandet

Mellomlanding

Alle som har vært ute i internasjonal tjeneste samles ett sted før de returnerer til Norge og foretar der en psykologisk debrief.

Redeployering

Etter hjemkomst til Norge.

Bufetat – familievernet

Bufetat har ansvar for familievernet som er et tilbud til mennesker med ulike samlivs- og relasjonsproblemer. Bufetat på Finnsnes dekker blant annet kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa.

NAV – Folketrygdloven

Folketrygden er et nasjonalt, sosialt forsikringssystem. Mesteparten av folketrygden administreres av arbeids- og velferdsetaten (NAV).

Statens pensjonskasse (SPK)

Statens pensjonskasse håndterer søknadene om kompensasjon og erstatning (herunder uførepensjon) på vegne av Forsvarsdepartementet.

Helsedirektoratet

Distriktpsikiatriske sentre (DPS)

Et desentralisert spesialhelsetjenestetilbud som skal ha et hovedansvar for tilbudet innen psykisk helsevern for voksne

PPT

Opplæringsloven § 5-6 krav om en PP-tjeneste:

«Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen. Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det.»

Relevante lokale/regionale aktører utenfor kommunene

RVTS

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging.

RVTS bidrar til kompetanseheving gjennom undervisning, veiledning, konsultasjon og nettverksarbeid på tvers av sektorer, etater og forvaltningsnivåer.

Senter for psykisk Helse Midt-Troms

DPS tilhører spesialisthelsetjenesten og har hovedansvaret for tilbudet innen psykisk helsevern for voksne. DPS er statlige klinikker som tilbyr døgntilbud, dagtilbud, poliklinikk og akutt- og ambulant team. Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) er en del av tjenesten. De samarbeider med kommunene i sine respektive områder. Fastlegen kan henvise til DPS for utredning og eventuell behandling. Senter for psykisk helse Midt-Troms dekker blant annet kommunene Bardu, Målselv og Sørreisa.

Viken senter

Klinisk pastoral utdanning, PREP-kurs.

